

Seletuskiri
Haridus- ja teadusministri määruse
„Haridus- ja teadusministri 26. novembri 2015. a määruse nr 50 „Põhikoolivõrgu
korrastamine perioodil 2014–2020“ muutmise“ eelnõu juurde

I. Sissejuhatus

Eelnõu koostamise aluseks on “Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuste seaduse” § 13 lg 1, § 15 lg 1, lg 2 ja lg 8 p 2.

Meetme eesmärk on toetada koolivõrgu korrastamist kooskõlas Elukestva Õppe Strateegia (EÕS) koolivõrguprogrammiga (KVP). Toetuse eesmärgiks on aidata kaasa koolivõrgu korrastamisele viies üldhariduskoolide hoonetes õppekohad vastavusse demograafiliste muutustega. Üldhariduskoolide õppetingimuste nüüdisajastamise võimalus motiveerib kohalike omavalitsuste üksuseid korrastama koolivõrku, et tagada kvaliteetse, kodulähedase, kaasava hariduse põhimõtetest lähtuva põhihariduse kättesaadavus.

Koolivõrgu korrastamist toetatakse prioriteetse suuna „Ühiskonna vajadustele vastav haridus ja hea ettevalmistus osalemaks tööturul“ Ühtekuuluvusfondi meetme „Koolivõrgu korrastamine“ tegevusega „Koolivõrgu korrastamise käigus toimuv jätkusuutlike koolide kaasajastamine“ kuni aastani 2023. Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) vahenditest rahastatava selle tegevuse kogumaht on 196 749 112 eurot ja lubatud maksimaalne EL toetuse määr 85%. Riiklik kaasfinantseering on 34 720 432 eurot. Põhikoolivõrgu korrastamise investeeringute kava maht on eeldatavalt 109 000 000 eurot. Haridus- ja Teadusministeerium (HTM) on nimetatud meetme rakendusasutus.

Eelnõu koostas Haridus- ja Teadusministeeriumi riigivaraosakonna juhataja Indrek Riisaar (tel 735 0185, e-post: Indrek.Riisaar@hm.ee).

Eelnõuga tehtavad muudatused

Arvestade kohalike omavalitsusüksuste ühinemisega 2017. a täiendati haridus- ja teadusministri 17.05.2017 määrusega nr 16 „Haridus- ja teadusministri 26. novembri 2015. a määruse nr 50 „Põhikoolivõrgu korrastamine perioodil 2014–2020“ muutmise“ meetme määruse § 10 lõikega 6¹ nii, et enne kohalike omavalitsusüksuste volikogude valimisi ja ühinemisi esitatud ettepanekute puhul võetakse koolivõrgus muudatuste tegemise nõude täitmisel aluseks ettepanekute esitamise hetkel kehtinud kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritoriaalne korraldus.

II voorus kogutud ettepanekute menetlemisel on tekkinud õigusselguse tagamiseks vajadus täiendada analoogselt § 10 lisatud lõikega 6¹ ka meetme määruse §-i 12 (Ettepaneku esitaja ja ettepaneku kvalifitseerimistingimused) nii, enne kohalike omavalitsusüksuste volikogude valimisi ja ühinemisi esitatud ettepanekute puhul võetakse kvalifitseerimisõuete täitmisel aluseks ettepanekute esitamise hetkel kehtinud kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritoriaalne korraldus.

Muudatusega ei anta ettepanekute esitajatele kindlust nende ettepanekute rahastamiseks vaid võimaldatakse neil jõuda hindamisele esitatud kujul. Muudatusi koolivõrgus hinnatakse kohaliku omavalitsuse üksuse piiride üleselt ning käesoleva meetme eesmärk ei olnud takistada kohalike omavalitsuste vabatahtlikku ühinemist ega põhjustada vaidlusi sundliitmistel.

III Eelnõu terminoloogia

Toetuste andmise ja kasutamise seonduvat on Eesti õigusaktidega reguleeritud 2004–2006 STS-i ja 2007–2013 STS-iga. Terminid on nendes seadustes, 2014-2020 STS-i ja käesoleva määruse eelnõudes põhimõtteliselt samasisulised, mistõttu eelnõus kasutatud terminid ei ole võõrad.

IV Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Käesoleva eelnõu aluseks on perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seadus ja selle alusel antud õigusaktid, mis omakorda on kooskõlas vastava ELi õigusega.

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006.

V Määruse mõjud

Meetme määruse muudatuse kinnitamine võimaldab välja kuulutatud II vooru raames:

- läbi rääkida kõigi ettepanekute esitajatega ja hinnata esitatud ettepanekuid;
- koostada ettepanekute alusel teine põhikoolide õppehoonete investeringute kava eelnõu ja esitada see Vabariigi Valitsusele otsustamiseks.

Vabariigi Valitsuse korraldusega investeringute kava kinnitamisel on võimalik projekteerida, ehitada ja sisustada kavas sisalduvad põhikooli hooned ning lammutada vabanenud hooned.

VI Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused ja korralduse rakendamise eeldatavad tulud

Korralduse rakendamiseks vajalikud vahendid on ette nähtud kooskõlas Vabariigi Valitsuse otsusega 25.02.2014 kinnitatud „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavale 2014-2020“ riigieelarvestrateegias.

VII Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

VIII Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastati Rahandusministeeriumi, Eesti Maaomavalitsuste Liiduga, Eesti Linnade Liiduga ja sihtasutusega Innove.

Raivo Trummal
koolivõrguosakonna juhataja